

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoCsp/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119216107
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119216107.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobkyne: Q. Š., W.. XX.XX.XXXX, F. E. T. XXXX/XX, XXX XX T., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanej: Poštová banka, a. s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 31 340 890, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou RELEVANS, s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 47 232 471, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 182,10 eur s príslušenstvom a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 7Csp/231/2019-135 z 24. júna 2020 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia a vo výrokoch o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia, priznal žalovanej proti žalobkyni v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku, určil, že zmluvná podmienka uvedená v článku 5. Splácanie úveru, bodu 5.6 Započítanie pohľadávok a zabezpečenie Obchodných podmienok k Zmluve o úvere konsolidácia, č. XXXXXXXXXXXX z 23. januára 2013, v znení: „Platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) na úrok z omeškania, (3) na úrok z úveru, (4) na splátku istiny úveru.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a priznal žalobkyni proti žalovanej v časti o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa ako dlžníčka a žalovaná ako veriteľka uzatvorili 23. januára 2013 Zmluvu o úvere konsolidácia (ďalej len „zmluva o úvere konsolidácia“), na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 850,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 48,- eur, splatných vždy k 25. dňu v mesiaci. V tejto zmluve si zmluvné strany dohodli úrokovú sadzbu vo výške 29,50 %, dátum prvej splátky 25. február 2013, termín konečnej splatnosti 25. január 2015, počet mesačných splátok 24, RPMN vo výške 36,13 %, priemernú RPMN vo výške 46,35 % a celkovú výšku nákladov 299,36 eur. Celková čiastka úveru predstavovala súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Žalobkyňa predložila Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS 3. októbra 2019 Zmluvu o úvere konsolidácia, na základe čoho jej toto združenie poskytlo informácie, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a neobsahuje základné náležitosti, v dôsledku čoho sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Podľa článku 5., bodu 5.6 Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička dostupná pôžička - šikovná

rezerva platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) na úrok z omeškania, (3) na úrok z úveru, (4) na splátku istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok banky voči klientovi sa platby klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia. V prípade, ak je klient majiteľom, prípadne spoludisponentom osobného účtu vedeného bankou, podpisom ZoÚ udeľuje výslovný a neodvolateľný súhlas s inkasom peňažných prostriedkov z tohto účtu na účely splácania svojich peňažných záväzkov zo ZoÚ. Banka je oprávnená započítať svoje splatné i nesplatené pohľadávky voči klientovi, bez ohľadu na právny titul ich vzniku, proti akýmkoľvek pohľadávkam klienta voči banke.

3. Súd prvej inštancie mal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že žalobkyňa zaplatila žalovanej poslednú splátku úveru 21. novembra 2013, v dôsledku čoho zaplatila celý úver.

4. Vo vzťahu k tvrdeniu žalobkyne, že zmluva o úvere konsolidácia neobsahuje druh spotrebiteľského úveru súd konštatoval, že v zmluve je jasne uvedené, že ide o uzatvorenie zmluvy o úvere konsolidácia, teda druh úveru vyplýva priamo z jej názvu, z čoho je takisto zrejmé, že išlo o úver konsolidačný, určený na splatenie iných predchádzajúcich úverov. Čo sa týka tvrdenia žalobkyne, že v zmluve o úvere konsolidácia nie je uvedená doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru súd poukázal na článok 3. tejto zmluvy, v ktorej je uvedený dátum splatnosti jednotlivých splátok a termín konečnej splatnosti úveru 25. január 2015. Zároveň súd dodal, že priamo v článku 3 je uvedená celková čiastka úveru, ktorá predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Pokiaľ ide o predpoklady použité pre výpočet RPMN, súd dal do pozornosti prílohu č. 2 k zákonu č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v ktorej sú jasne stanovené všetky predpoklady potrebné pre výpočet RPMN, pričom konštatoval, že zmluva o úvere konsolidácia obsahovala všetky údaje pre zistenie týchto predpokladov, keďže v bode 3. tejto zmluvy bolo uvedené, že úver bol čerpaný jednorazovo, bol poskytnutý vo výške 850,- eur, číslo poslednej splátky 24, výška splátky 48,- eur, interval splátky mesačný a dátum prvej splátky 25. február 2013. K žalobkyňou vytýkanému nedostatku zmluvy spočívajúcemu v nesprávnom uvedení priemernej RPMN súd uviedol, že v zmluve o úvere konsolidácia nebolo možné použiť priemernú RPMN podľa údajov o novoposkytnutých úveroch za 1. štvrtrok roka 2013, nakoľko zmluva bola uzatvorená 23. januára 2013 a údaje za 1. štvrtrok roka 2013 boli zverejnené až po 31. marci 2013. Odhliadnuc od toho súd podotkol, že na predmetnú zmluvu bolo potrebné aplikovať údaje za 4. štvrtrok roka 2012 týkajúce sa ostatných spotrebiteľských úverov do výšky 1.500,- eur so splatnosťou od jedného do piatich rokov bez zabezpečenia a popritom zdôraznil, že údaj 46,35 % uvedený v článku 3. zmluvy o úvere konsolidácia je podľa jeho názoru absolútne správny. Ohľadom tvrdenia žalobkyne, že úroková sadzba je v rozpore s dobrými mravmi dospel k záveru, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1MCdo/1/2009, na ktoré poukazovala žalobkyňa, sa za žiadnych okolností nedá aplikovať na danú právnu vec z dôvodu, že v predmetnom rozhodnutí išlo o úrokovú mieru vo výške 60 %, čo je viac ako dvojnásobok úrokovej sadzby dojednanej v zmluve o úvere konsolidácia, preto nepovažoval úrok vo výške 29,50 % uvedený v tejto zmluve za rozporný s dobrými mravmi.

5. Čo sa týka námietky premlčania vnesenej žalovanou súd mal za to, že nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný tak v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe, ako aj v trojročnej objektívnej premlčacej dobe. Podľa názoru súdu žalobkyňa v žalobe neoznačila a neuviedla žiadny dôkaz o úmysle žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na jej úkor, preto musel vychádzať z trojročnej objektívnej premlčacej doby, ktorú počítal od zaplatenia poslednej splátky, ktorú poukázala žalobkyňa žalovanej, t. j. od 21. novembra 2013. Premlčacia doba tak žalobkyňi uplynula 21. novembra 2016 a žaloba bola súdu doručená 24. októbra 2019. Súčasne súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne je premlčaný aj v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe, pričom poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 26Cdo/785/2011 z 24. apríla 2011, sp. zn. 28Cdo/685/2011 z 28. marca 2012, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/67/2011 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 413/2013, v zmysle ktorých vedomosťou podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nemieni znalosť právnej kvalifikácie, ale skutkových okolností, z ktorých možno dôvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Keďže podľa názoru súdu sa žalobkyňa od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dozvedela iba o právnej kvalifikácii bezdôvodného obohatenia nie však o samotných skutkových okolnostiach a k 21. novembru 2013 už mala splatenú celú istinu úveru, je podľa názoru súdu možné konštatovať, že od toho dátumu jej plynula aj dvojročná subjektívna premlčacia doba.

6. S poukazom na skutočnosť, že zmluva o úvere konsolidácia spĺňa všetky zákonom ustanovené náležitosti, súd prvej inštancie nepovažoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov a žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol.

7. S poukazom na právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 6Co/39/2011-86 z 20. septembra 2011, podľa ktorého, ak zmluva umožňuje ľubovôľu dodávateľa v tak závažnej otázke akou je rozhodovanie o účele platby, a teda svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky nerešpektujúc pritom určenie účelu platby zo strany spotrebiteľa, je zmluva v tejto časti hrubo nevyvážená, súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v článku 5. Splácanie úveru, bode 5.6 Započítanie pohľadávok a zabezpečenie Obchodných podmienok k Zmluve o úvere konsolidácia, č. XXXXXXXXXXXX z 23. januára 2013, v znení: „Platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) na úrok z omeškania, (3) na úrok z úveru, (4) na splátku istiny úveru.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

8. Súd prvej inštancie predmet sporu právne posúdil podľa § 52 ods. 1, 3, 4, § 53 ods. 1, 5, § 107 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 455 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere konsolidácia (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere konsolidácia (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“).

9. O trovách konania strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP. V časti, v ktorej bola žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietnutá, priznal žalovanej proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a v časti, v ktorej žalobe vyhovel, priznal žalobkyni proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške týchto náhrad rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením vyšší súdny úradník.

10. V zákonom stanovenej lehote podala proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti výroku o zamietnutí žaloby v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia a proti na ňom závislému výroku o trovách konania odvolanie žalobkyňa. Namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. V súvislosti s namietaným nesprávnym právnym posúdením sa domnievala, že na splnenie požiadavky zákona, je potrebné minimálne označenie, že ide o úver spotrebiteľský aj napriek tomu, že právna úprava výslovnej povinnosti uvádzať v záhlaví zmluvy „spotrebiteľský úver“ bola účinná až od 1. mája 2018. Čo sa týka výšky RPMN tvrdila, že na výšku RPMN môže mať vplyv aj okolnosť, že v zmluve je síce uvedená celková výška nákladov 299,36 eur, avšak po vynásobení mesačnej splátky vo výške 48,- počtom splátok 24, predstavuje celková výška nákladov sumu 1.152,- eur, ktorá sa nerovná súčtu úveru a celkových nákladov (1.149,36 eur). Okrem toho mala za to, že v zmluve chýba aj údaj o celkovej čiastke úveru, nakoľko podľa nej v zmluve nestačí uviesť, že celková čiastka úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Ohľadom výšky úroku z úveru konštatovala, že žalovaná na nich nemá nárok nielen z dôvodu bezúročnosti úveru, ale aj z dôvodu, že ich výška na úrovni 29,5 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi. Vo vzťahu k začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby tvrdila, že pri skutkovej podstate bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu dlžník musí získať skutočnú (a nie len predpokladanú) vedomosť nie len o tom, že platil, kedy platil a komu platil, ale rovnako dôležitá a z hľadiska subjektívnej premlčacej doby najdôležitejšie je aj získanie vedomosti o tom, že platil bez právneho dôvodu a až získaním všetkých týchto rozhodujúcich skutočností, mu môže začať plynúť subjektívna premlčacia doba. Naproti tomu objektívna desaťročná premlčacia doba podľa nej začína plynúť od momentu, keď veriteľ takúto nedôvodnú platbu od spotrebiteľa prijal. Na základe uvedených skutočností žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná podaním z 24. júla 2020. Čo sa týka premlčania nároku žalobkyne považovala za nepochybné, že žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení, resp. o jeho skutkových okolnostiach dozvedela v čase vykonávania jednotlivých úhrad, ktoré presahovali istinu

samotného úveru. Ohľadom absencie niektorých náležitostí zmluvy o úvere konsolidácia konštatovala, že ustanovenia zmluvy formulovala v čase, keď takúto formuláciu príslušné právne predpisy umožňovali, teda konala pri uplatňovaní svojich práv dohodnutých v zmluve, v súlade s touto zmluvou. Na základe uvedených skutočností žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

12. Žalobkyňa sa k vyjadreniu žalovanej v súdom určenej lehote nevyjadrila.

13. Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal odvolanie podané žalobkyňou v zmysle ustanovení § 378 a nasl. CSP v rozsahu odvolacích dôvodov, bez nariadenia pojednávania, s tým, že na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihladne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Odvolací súd pritom dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

14. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

15. Žalobkyňa v odvolaní v prvom rade namietala, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil okolnosť, či zmluva o úvere konsolidácia obsahuje druh spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Túto jej odvolaciu námietku posúdil odvolací súd ako čiastočne dôvodnú.

16. Podľa § 9 ods. 2 písm. a) a j) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať druh spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

17. Pokiaľ súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku konštatoval, že v zmluve je jasne uvedené, že ide o uzatvorenie zmluvy o úvere konsolidácia, teda druh úveru vyplýva priamo z jej názvu, odvolací súd zdôrazňuje, že druh úveru predstavuje samostatnú náležitosť zmluvy o úvere, ktorú nemožno považovať za identickú s názvom zmluvy o úvere.

18. Rovnako sa odvolací súd stotožňuje s tvrdením žalobkyne, že v zmluve chýba aj údaj o celkovej čiastke úveru, pričom dodáva že v zmluve o spotrebiteľskom úvere nestačí len samostatne uviesť celkovú výšku úveru a celkové náklady spotrebiteľa, ale, aj keď ide o jednoduchú matematickú operáciu, je potrebné, aby bol v zmluve explicitne vyjadrený aj ich súčet.

19. Čo sa týka názoru žalobkyne, že na výšku RPMN môže mať vplyv aj okolnosť, že po vynásobení výšky mesačnej splátky počtom splátok dospela k sume 1.152,- eur, nie k sume, ktorá je výsledkom súčtu výšky poskytnutého úveru a výšky celkových nákladov (1.149,36 eur), odvolací súd verifikoval túto jej domnienku výpočtom výšky RPMN pomocou informatívnej kalkulačky na výpočet RPMN uverejnenej na webovom sídle Ministerstva financií Slovenskej republiky a dospel k zisteniu, že aj napriek nesprávne uvedenému údaju o celkovej výške nákladov, bola v zmluve o úvere konsolidácia uvedená výška RPMN o jedno percento vyššia ako bola v skutočnosti, keďže v skutočnosti predstavovala 35,13 %.

20. Vo vzťahu k výške úroku z úveru, odvolací súd uvádza, že nesúhlasí s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého sa rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1MCdo/1/2009, na ktoré poukazovala žalobkyňa, za žiadnych okolností nedá aplikovať na danú právnu vec z dôvodu, že v predmetnom rozhodnutí išlo o úrokovú mieru vo výške 60 %, čo je viac ako dvojnásobok úrokovej sadzby dojednanej v zmluve o úvere konsolidácia. Odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie, že v citovanom rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil právny názor, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovanú peňažnými ústavmi v čase uzatvorenia zmluvy.

21. Keďže odvolací súd z údajov uverejnených na webovom sídle Národnej banky Slovenska zistil, že výška úrokovej sadzby z obdobných úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny v rozhodnom období bola 13 % ročne, konštatuje, že výška úrokov dohodnutá v zmluve o úvere konsolidácia predstavuje viac ako dvojnásobok výšky úrokovej sadzby, za ktorú banky poskytovali úvery v rozhodnom čase, v dôsledku čoho je dohoda o výške úroku z úveru v rozpore s dobrými mravmi, a teda je absolútne neplatná.

22. Popri uvedenom žalobkyňa namietala aj nesprávne právne posúdenie námietky premlčania vznesenej žalovanou. Zatiaľ čo subjektívna premlčacia doba začína podľa názoru odvolateľky plynúť získaním skutočnej vedomosti dlžníka o tom, že platil, kedy platil, komu platil, ale aj o tom, že platil bez právneho dôvodu, za začiatok objektívnej desaťročnej premlčacej doby odvolateľka považovala moment, keď veriteľ takúto nedôvodnú platbu od spotrebiteľa prijal.

23. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

24. Odvolací súd sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je totožný so začiatkom plynutia objektívnej premlčacej doby, pričom s poukazom na zákonnú fikciu znalosti právnych predpisov súd prvej inštancie považoval za tento začiatok moment vzniku bezdôvodného obohatenia. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6MCdo 9/2012, v ktorom súd vyslovil, že princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa, ale aj na časť rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie C-168/05 Mostaza Claro, v ktorej sa uvádza: „Systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah“ (rozsudok Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98 z 27. júna 2000, Zb. s. I-4941, bod 25). Táto možnosť priznaná súdu bola posúdená ako nevyhnutná pre to, aby bola pre spotrebiteľa zabezpečená účinná ochrana, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo toho, že tento spotrebiteľ o svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, bod 26, ako aj Cofidis, bod 33).

25. V súlade s vysloveným právnym názorom odvolací súd konštatuje, že subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku z bezdôvodného obohatenia začala žalobkyni plynúť pred podaním žaloby v roku 2019, kedy sa od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dozvedela o bezdôvodnom obohatení žalovanej. Žalovaná toto tvrdenie žalobkyne v priebehu konania nepoprela.

26. Okrem toho odvolací súd má za to, že pre posúdenie objektívnej premlčacej doby je potrebné vychádzať z 10-ročnej premlčacej doby na uplatnenie práva pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalovaná obchodná spoločnosť je poskytovateľom úverov na profesionálnej báze, je podnikateľom, a preto sa u takýchto spoločností predpokladá vyššia odborná úroveň a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. Zmluvné podmienky sú tvorené poskytovateľom úveru aj s dôsledkami pre navrhovateľa zmluvných podmienok. Žalovaná ako odborná organizácia pri uzatváraní zmlúv koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto subjekt nesie aj väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností. Žalovaná mala vedomosť o nárokoch, ktoré uplatňovala v rozpore so zákonom a napriek tomu tak postupovala v množstvách ďalších zmlúv, preto jej konanie nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka (porov. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/84/2011, sp. zn. 2Co/9/2012, sp. zn. 16 Co/19/2018, sp. zn. 22 Co/38/2018 a iné).

27. S poukazom na uvedené odvolací súd zrušil v napadnutom rozsahu rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane výrokov o trovách konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. c) CSP pre nesprávne právne posúdenie veci, ktoré jeho rozhodnutiu predchádzalo.

28. Úlohou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní prioritne posúdiť, či zmluva o úvere konsolidácia obsahuje náležitosti, ktorými sú druh spotrebiteľského úveru a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ale aj to, či výška úroku z úveru nie je v rozpore s dobrými mravmi a následne so zreteľom na tieto zistenia posúdiť, či žalobkyňa má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a či tento nárok nie je premlčaný v súlade s vyššie prezentovaným právnym názorom odvolacieho súdu tak, aby bola prejednávajúca vec správne právne posúdená.

29. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách odvolacieho konania.

30. Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).